

Інкапсуляція

Бутенко Сергій

⊙ План лекції

Поняття інкапсуляції

Сетери та гетери

Приховування атрибутів

Приховування методів

Поняття інкапсуляції

Інкапсуляція - це властивість системи, що дозволяє об'єднати дані і методи, що працюють з ними, в класі і приховати деталі реалізації від користувача.

Інтерфейс класу (API) – це набір загальнодоступних полів та методів.

О Приховування атрибутів

Права доступу до окремих елементів:

- властивості і методи можуть бути закритими, тобто доступними тільки всередині класу.
- дані та методи можуть бути
 відкриті тоді до цих методів
 та даних можуть звертатися
 методи інших класів.

В Python механізму модифікаторів доступу не існує. Для приховування атрибутів в Python використовують домовленості:

- символ підкреслення перед атрибутом то цей атрибут призначено виключно для внутрішнього використання (ніяк не захищено).
- два символи підкреслення перед атрибутом це позначення приватного поля (механізм «name mangling»)

Приклад 1. Приховування атрибутів


```
shopEncaps.pv
PYTHON BASICS >  shopEncaps.pv > ShopWorker >  str
      class ShopWorker:
                                                                               Опис класу ShopWorker
  2
          count workers=0
                                                                               Створення атрибуту класу count workers
         def init (self, name1='', age1=0):
                                                                               Конструктор класу
  4
             self.name = name1
  5
             self.age = age1
                                                                               Виклик методу setting id 3 конструктора
  6
             self.setting id()
                                                                               Опис методу setting id
  7
          def setting id(self):
  8
             ShopWorker.count workers +=1
                                                                               Ініціалізація полів count workers та id
  9
             self.id = ShopWorker.count workers
          def add vear(self):
 10
                                                                               Опис методу add year для збільшення віку об'єкта
             self.age+=1
 11
 12
          def str (self):
                                                                               Опис методу str
             str out="Працівник "+str(self.id)+": "+self.name+" "+str(self.age)
 13
             str out += " всіх працівників " + str(ShopWorker.count workers)
 14
 15
             return str out
 16
          @staticmethod
                                                                               Статичний метод info()
 17
         def info():
             print('В магазині працює: '. ShopWorker.count workers, ' працівників')
 18
 19
          @classmethod
                                                                               Метод класу naming shop(cls, name):
 20
          def naming shop(cls, name):
             cls.name shop= name
 21
 22
             return cls.name shop
 23
                                                                               Вивід атрибуту класу ShopWorker
      ShopWorker.info()
 25
                                                                               Створення об'єкту worker one, вивід атрибутів об'єкту worker one, виклик
      worker one = ShopWorker('IBaH', 25)
                                                                               методу збільшення віку для об'єкта worker one, повторний вивід атрибутів
      print (worker one)
      worker one.add vear()
                                                                               οδ'єκτу worker one
      print (worker one)
                                                                               Виклик методу класу naming shop через назву класу
      ShopWorker.naming shop('Fara')
      print ('Назва магазину: ',ShopWorker.name shop)
                                                                               Вивід атрибута класу name shop
                                                            > Python + V III III
 PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL JUPYTER
 В магазині працює: О працівників
                                                                               Результат роботи коду
 Працівник 1: Іван 25 всіх працівників 1
 Працівник 1: Іван 26 всіх працівників 1
 Назва магазину: Fara
```

Приклад 1. Приховування атрибутів


```
D ~ [
shopEncaps.py X
PYTHON_BASICS >  shopEncaps.py > ...
                                                                                Опис класу ShopWorker
     class ShopWorker:
                                                                                Створення атрибуту класу count workers
         count workers=0
                                                                                Конструктор класу
         def init (self, name1='', age1=0):
            self.name = name1
                                                                                Виклик методу setting id 3 конструктора
            self. age = age1
            self.setting id()
                                                                                Опис методу setting id
         def setting id(self):
                                                                                Ініціалізація полів count workers та id
            ShopWorker, count workers +=1
 8
             self.id = ShopWorker._count_workers
 9
                                                                                Опис методу add year для збільшення віку об'єкта
         def add year(self):
 10
 11
             self. age+=1
 12
         def str (self):
                                                                                Опис методу str
 13
            str out="Працівник "+str(self.id)+": "+self.name+" "+str(self. age)
            str out += " всіх працівників " + str(ShopWorker. count workers)
 14
 15
            return str out
 16
         @staticmethod
                                                                                Статичний метод info()
 17
         def info():
 18
             print('В магазині працює: ', ShopWorker. count workers, ' працівників')
 19
         @classmethod
                                                                                Метод класу naming shop(cls, name):
 20
         def naming shop(cls, name):
             cls.name shop= name
 21
 22
            return cls.name shop
 23
                                                                                Вивід атрибуту класу ShopWorker
 24
      ShopWorker.info()
 25
                                                                                Створення об'єкту worker one, вивід атрибутів об'єкту worker one, виклик
      worker one = ShopWorker('IBah', 25)
                                                                                методу збільшення віку для об'єкта worker one, повторний вивід атрибутів
     print(worker one)
     worker one.add year()
                                                                                οδ'єκτу worker one
     print(worker one)
                                                                                Виклик методу класу naming shop через назву класу
     ShopWorker.naming shop('Fara')
                                                                                Вивід атрибута класу name shop
     print ('Назва магазину: ', ShopWorker.name shop)
                                                            ▶ Python + ✓ Ⅲ 励
PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL
                                      JUPYTER
В магазині працює: О працівників
                                                                                Результат роботи коду
Працівник 1: Іван 25 всіх працівників 1
Працівник 1: Іван 26 всіх працівників 1
Назва магазину: Fara
```

Приклад 1. Приховування атрибутів


```
D ~ III ...
shopEncaps.py X
PYTHON BASICS >  shopEncaps.pv > ...
                                                                                  Опис класу ShopWorker
      class ShopWorker:
                                                                                  Створення атрибуту класу count workers
          count workers=0
         def init (self, name1='', age1=0):
                                                                                  Конструктор класу
             self.name = name1
             self. age = age1
                                                                                  Виклик методу setting id 3 конструктора
             self.setting id()
                                                                                  Опис методу setting id
         def setting id(self):
             ShopWorker. count workers +=1
                                                                                  Ініціалізація полів count workers та id
  9
             self.id = ShopWorker. count workers
         def add year(self):
 10
                                                                                  Опис методу add year для збільшення віку об'єкта
             self. age+=1
 11
 12
         def str (self):
             str out="Працівник "+str(self.id)+": "+self.name+" "+str(self. age)
                                                                                  Опис методу str
 13
 14
             str out += " всіх працівників " + str(ShopWorker. count workers)
 15
             return str out
 16
         @staticmethod
                                                                                  Статичний метод info()
 17
         def info():
             print('В магазині працює: ', ShopWorker. count workers, ' працівників')
 18
 19
          @classmethod
                                                                                  Метод класу naming shop(cls, name):
 20
         def naming shop(cls, name):
             cls.name shop= name
 21
 22
             return cls.name shop
 23
                                                                                  Вивід атрибуту класу ShopWorker
      print(ShopWorker._count_workers)
 25
      worker one = ShopWorker('IBaH', 25)
                                                                                  Створення об'єкту worker one, вивід атрибутів об'єкту worker one, виклик
      print(worker one. age)
                                                                                  методу збільшення віку для об'єкта worker one, повторний вивід атрибутів
      worker one.add year()
                                                                                  of'∈KTy worker one
     print(worker one)
      ShopWorker.naming shop('Fara')
                                                                                  Виклик методу класу naming shop через назву класу.
     print ('Назва магазину: ', ShopWorker.name shop)
                                                                                  Вивід атрибута класу name shop
                                                        Python + V III iii ^ X
TERMINAL
         PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE JUPYTER
                                                                                  Результат роботи коду
Traceback (most recent call last):
 File "d:/PYTHON BASICS/shopEncaps.py", line 27, in <module>
   print(worker one. age)
AttributeError: 'ShopWorker' object has no attribute ' age'
```

© Сетери та гетери

Спеціальні відкриті методи:

- **Гетер** (від англійського get «отримувати») метод, який повертає значення поля.
- Сетер (від англійського set -«встановлювати») - метод, який встановлює значення поля.

```
Синтаксис опису гетера:
def get <iм'я атрибута>(self):
    return self.<iм'я атрибута>
Виклик за межами класу
<im'я об'єкта>.get <im'я атрибута>()
Синтаксис опису сетера:
def set <iм'я атрибута>(self, <параметр>):
     self.<iм'я атрибута>=<параметр>
Виклик за межами класу:
<im'\pi oб'єкта>.set <im'\pi атрибута>(<параметр>)
```

Приклад 2. Сетер та гетер для поля __age


```
D ~ []
shopEncaps1.py X
PYTHON_BASICS >  shopEncaps1.py > ...
                                                                                    Опис класу ShopWorker
      class ShopWorker:
                                                                                    Створення атрибуту класу count_workers
          count workers=0
                                                                                     Конструктор класу
          def init (self, name1='', age1=0):
  3
              self.name = name1
  4
  5
              self. age = age1
                                                                                     Виклик методу setting id 3 конструктора
              self.setting id()
                                                                                     Опис методу setting id
          def setting id(self):
  7
                                                                                     Ініціалізація полів count workers та id
              ShopWorker. count workers +=1
  8
              self.id = ShopWorker. count workers
  9
 10
          def add year(self):
                                                                                    Опис методу add year для збільшення віку
              self. age+=1
                                                                                    об'єкта
 11
 12
          def str (self):
                                                                                    Опис методу str
              str out="Працівник "+str(self.id)+": "+self.name+" "+str(self. age)
 13
 14
              str out += " всіх працівників " + str(ShopWorker. count workers)
 15
              return str out
          @staticmethod
 16
                                                                                    Статичний метод info()
          def info():
 17
 18
              print('В магазині працює: ', ShopWorker. count workers, ' працівників')
          @classmethod
 19
          def naming shop(cls, name):
 20
                                                                                     Метод класу naming shop(cls, name):
              cls.name shop= name
 21
 22
              return cls.name shop
```

Приклад 2. Сетер та гетер для поля __age


```
D ~ I
shopEncaps1.py X
PYTHON_BASICS >  shopEncaps1.py >  ShopWorker >  set_age
                                                                                       Гетер для атрибуту <u>age</u>
          def get age(self):
 23
 24
              return self. age
          def set age(self, new age):
                                                                                       Сетер для атрибуту __age
 25
              self. age=new age
 26
 27
                                                                                       Вивід атрибуту класу ShopWorker
 28
      ShopWorker.info()
 29
 30
      worker one = ShopWorker('IBAH', 25)
                                                                                       Створення об'єкту worker one,
 31
                                                                                       Вивід атрибуту аде об'єкту через виклик гетера
      print(worker one.get age())
                                                                                       Виклик сетера для атрибуту __age
      worker one.set age(-44)
                                                                                       Повторний вивід атрибуту __age через гетер
      print(worker one.get age())
      ShopWorker.naming shop('Fara')
                                                                                       Виклик методу класу naming shop через назву класу
      print ('Назва магазину: ', ShopWorker.name shop)
                                                                                       Вивід атрибута класу name shop
```

Python + ~ III iii ^

OUTPUT

DEBUG CONSOLE

PROBLEMS.

Назва магазину: Fara

TFRMINAL.

Приклад 3. Сетер з умовою для поля __age


```
D ~ I
shopEncaps2.py ×
PYTHON_BASICS > ♣ shopEncaps2.py > ...
                                                                                     Опис класу ShopWorker
      class ShopWorker:
                                                                                     Створення атрибуту класу count workers
          count workers=0
          def init (self, name1='', age1=0):
                                                                                      Конструктор класу
              self.name = name1
  4
              self. age = age1
                                                                                      Виклик методу setting id 3 конструктора
              self.setting id()
  6
          def setting id(self):
                                                                                     Опис методу setting id
              ShopWorker. count workers +=1
                                                                                      Ініціалізація полів count workers та id
  8
              self.id = ShopWorker. count workers
          def add year(self):
 10
                                                                                     Опис методу add year для збільшення віку
              self. age+=1
 11
                                                                                     об'єкта
          def str (self):
 12
              str out="Працівник "+str(self.id)+": "+self.name+" "+str(self. age)
                                                                                     Опис методу str
 13
              str out += " всіх працівників " + str(ShopWorker. count workers)
 14
              return str out
 15
          @staticmethod
 16
                                                                                     Статичний метод info()
          def info():
 17
              print('В магазині працює: ', ShopWorker._count_workers, ' працівників')
 18
 19
          @classmethod
          def naming shop(cls, name):
 20
                                                                                      Метод класу naming_shop(cls, name):
              cls.name shop= name
 21
 22
              return cls.name shop
```

Приклад 3. Сетер з умовою для поля __age


```
D ~ I
shopEncaps2.py X
PYTHON_BASICS > ♠ shopEncaps2.py > ...
                                                                                       Гетер для атрибуту <u>age</u>
          def get age(self):
 23
              return self. age
 24
                                                                                       Сетер для атрибуту __age
          def set age(self, new age):
 25
                                                                                       Перевірка параметра new_age на допустиме значення,
              if (new age < 0):
 26
                                                                                       та його корегування
 27
                  new age= - new age
              self. age=new age
 28
 29
      ShopWorker.info()
 30
                                                                                       Вивід атрибуту класу ShopWorker
 31
      worker one = ShopWorker('IBAH', 25)
 32
                                                                                       Створення об'єкту worker one,
 33
                                                                                       Вивід атрибуту age об'єкту через виклик гетера
      print(worker one.get age())
 34
                                                                                       Виклик сетера для атрибуту __age
      worker one.set age(-44)
 35
      print(worker one.get age())
                                                                                       Повторний вивід атрибуту аде через гетер
 36
      ShopWorker.naming shop('Fara')
 37
                                                                                       Виклик методу класу naming shop через назву класу
      print ('Назва магазину: ', ShopWorker.name shop)
 38
                                                                                       Вивід атрибута класу name shop
                                                                Python + ~ III iii ^
 TERMINAL
          PROBLEMS.
                    OUTPUT
                            DEBUG CONSOLE
                                         JUPYTER
В магазині працює: 0 працівників
25
                                                                                       Результат роботи коду
Назва магазину: Fara
```

О Приховування методів

Для приховування методів в Python також використовують домовленості:

- символ підкреслення перед методом то цей метод призначено виключно для внутрішнього використання (ніяк не захищено).
- два символи підкреслення перед атрибутом це позначення приватного методу (механізм «name mangling»)

Не слід оголошувати свої власні (нестандартні) методи з іменами, які починаються і закінчуються двома знаками підкреслення.

Підсумки

- Інкапсуляція це властивість системи, що дозволяє об'єднати дані і методи, що працюють з ними, в класі і приховати деталі реалізації від користувача.
- Два символи підкреслення перед іменем атрибуту чи методу це позначення приватного елементу (механізм «name mangling»)

- B Python механізму модифікаторів доступу не існує.
- Гетер (від англійського get «отримувати») метод, який повертає значення прихованого поля.

Символ підкреслення перед іменем атрибуту чи методу - означає що цей елемент призначено виключно для внутрішнього використання (ніяк не захищено).

Сетер (від англійського set - «встановлювати») - метод, який встановлює значення прихованого поля.